

**SYNTETYCZNA INFORMACJA NA TEMAT
WPLYWU PODATKU OD NIEKTÓRYCH
INSTYTUCJI FINANSOWYCH NA SYTUACJĘ
BANKÓW KOMERCYJNYCH**

Opracowanie:

Departament Bankowości Komercyjnej i Specjalistycznej oraz Instytucji Płatniczych

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

WARSZAWA, lipiec 2016 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
2.	Wyniki analizy	5
3.	Dodatkowe obciążenia a strategie banków	7
4.	Wynik banków komercyjnych po pierwszych 5 miesiącach 2016 r.	8

1. Wprowadzenie

W związku z wprowadzeniem nowych regulacji mających istotny wpływ na wyniki sektora bankowego na przełomie 2015 i 2016 r.:

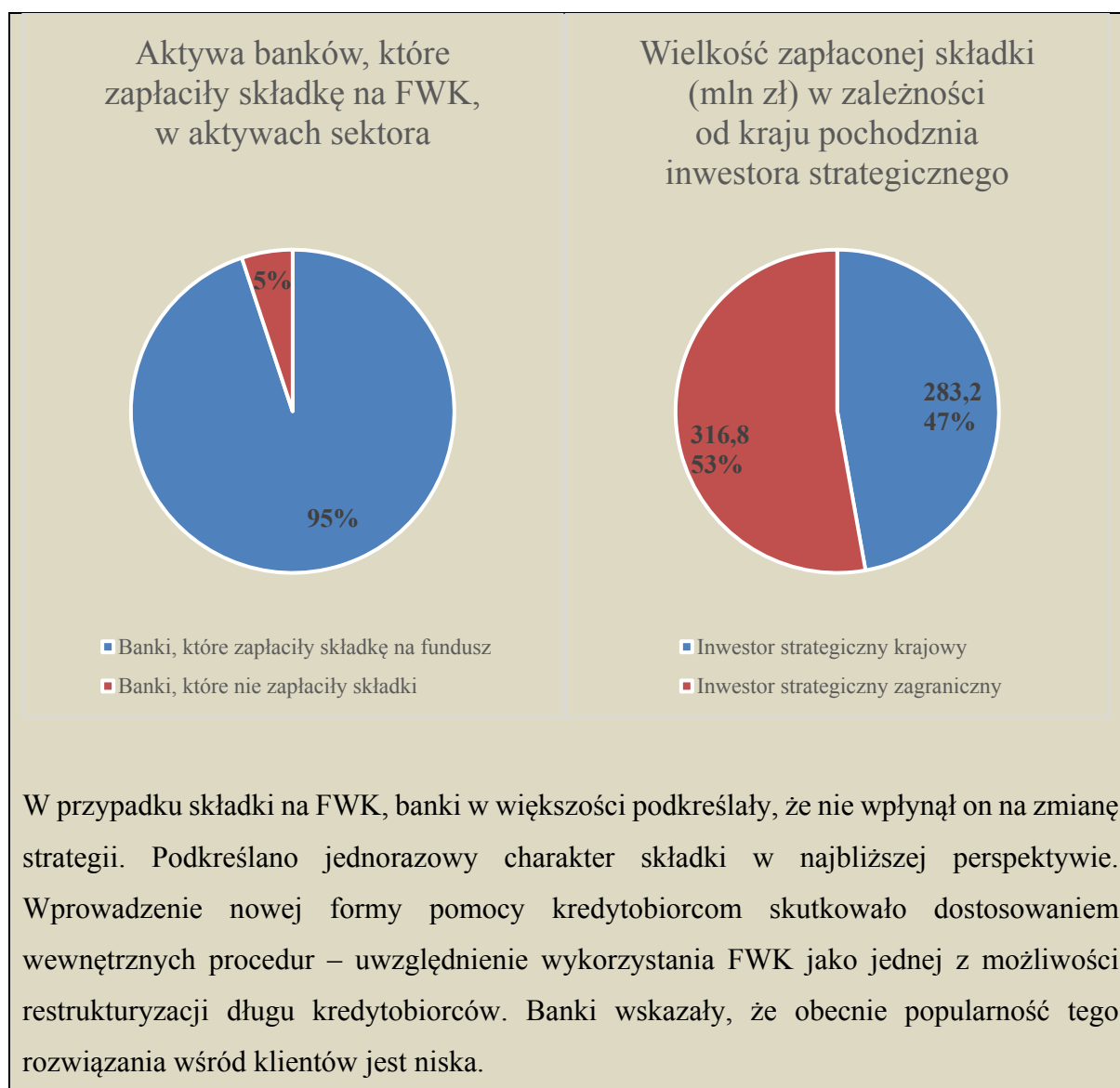
- Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy;
- Ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych –

UKNF przeprowadził analizę powyższych ustaw na sytuację banków.

Oplaty na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców

Ustawą z dnia 9 października 2015 r. utworzony został Fundusz Wsparcia Kredytobiorców (FWK, Fundusz) o wartości 600 mln zł. Wysokość opłaty uzależniona jest od kwoty nieobsługiwanych terminowo kredytów mieszkaniowych znajdujących się w portfelu danego banku. Składka na Fundusz w zdecydowanej większości pokryta została przez banki komercyjne. Oplaty na FWK uiszczone zostały w lutym, jednakże większość banków zaksięgowwała związane z nimi wydatki już w grudniu 2015 r. Łącznie 26 banków komercyjnych zapłaciło 587 mln zł, co stanowiło ok. 98% całego funduszu.

Pieniądze z Funduszu służą jako zwrotna pomoc osobom mającym problem z obsługą kredytów mieszkaniowych. W szczególnych przypadkach osoby korzystające z tego programu mogą zostać zwolnione z obowiązku zwrotu otrzymanych środków.

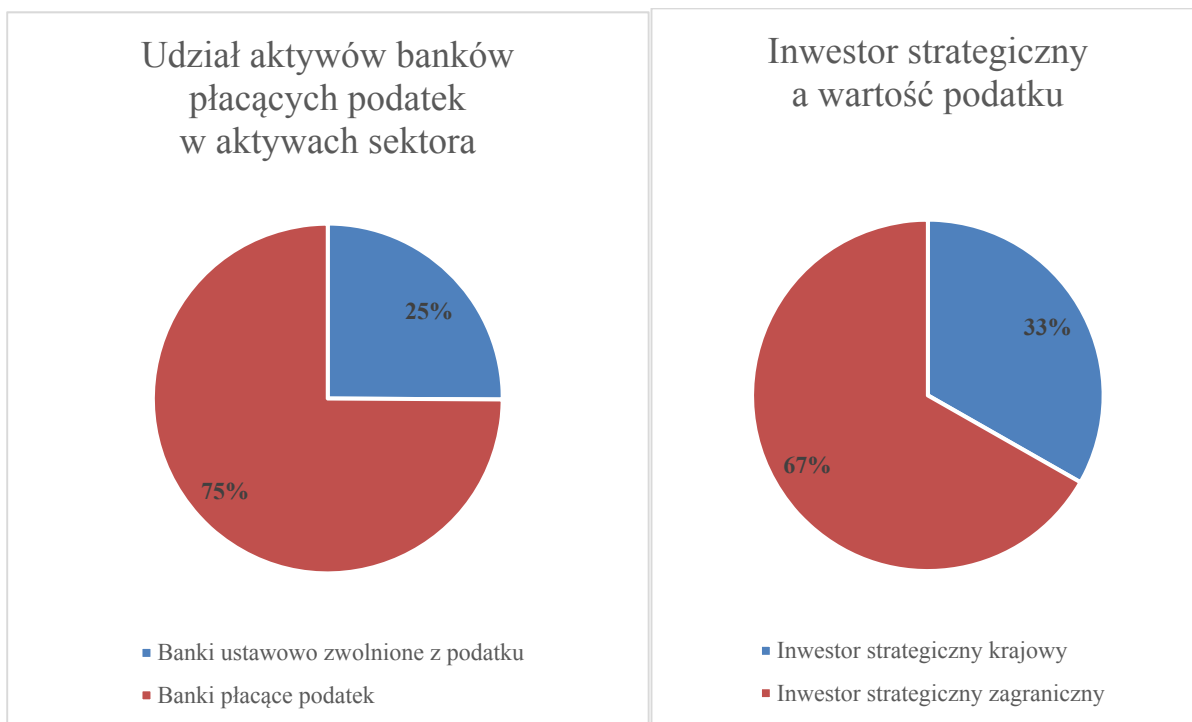

Podatek od niektórych instytucji finansowych (Podatek bankowy)

Obejmuje m.in. wszystkie banki komercyjne, jednak szereg wyłączeń i pomniejszych sprawia, że liczba banków płacących podatek jest nie większa niż 19 podmiotów. Stawka podatku wynosi 0,0366% miesięcznie wielkości aktywów pomniejszonych o:

- 4 mld zł;
- fundusze własne banków;
- obligacje skarbowe znajdujące się w portfelu banku;
- środki banków spółdzielczych na kontach w bankach zrzeszających;
- papiery nabyte od NBP stanowiące zabezpieczenie kredytu refinansowego NBP.

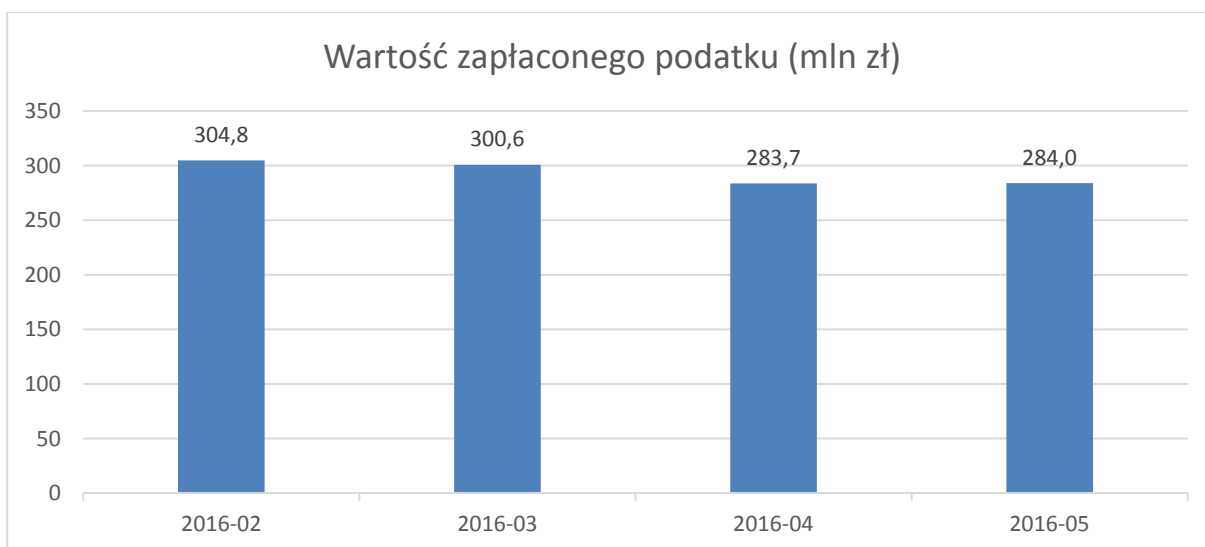
Dlatego też, przy aktywach banków komercyjnych w wysokości ok 1 499,5 mld zł, podstawa opodatkowania oscylowała w granicach 920 – 960 mld zł.

2. Wyniki analizy

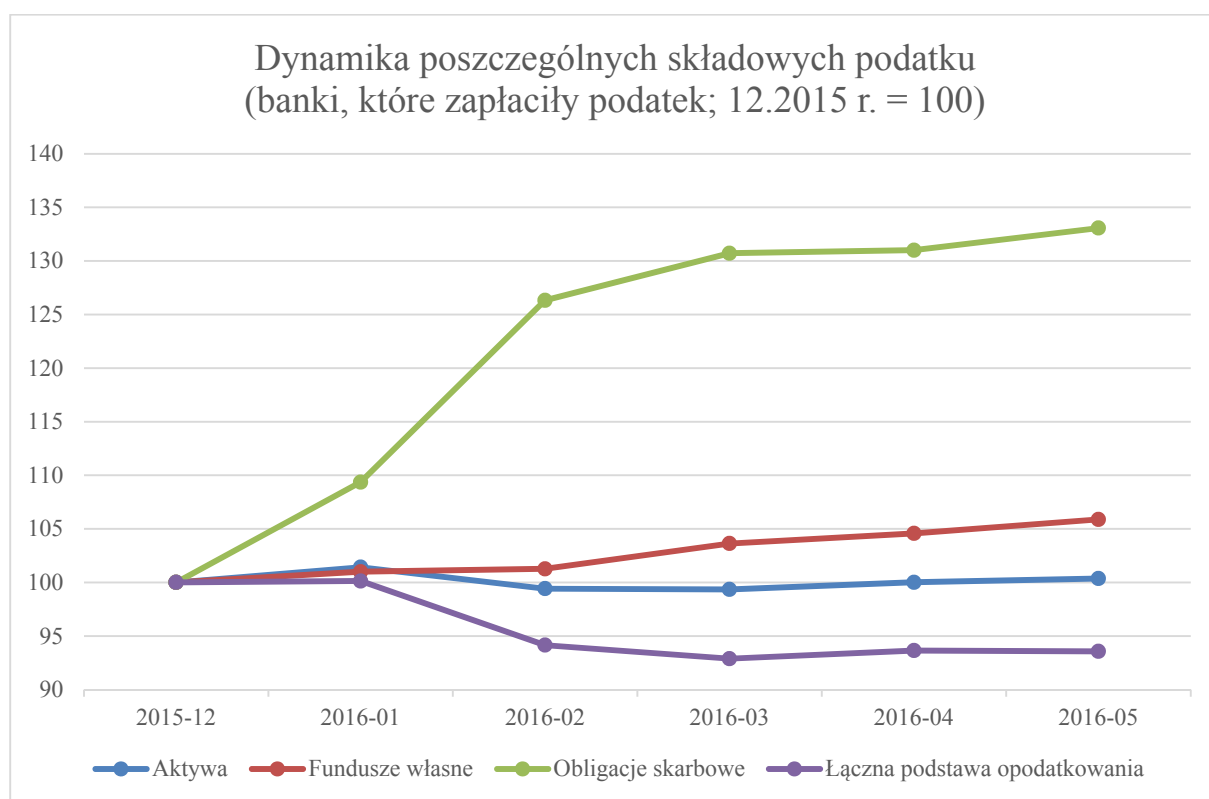
Do banków komercyjnych, które zapłaciły składkę na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców bądź ponoszą koszty związane z podatkiem od niektórych instytucji finansowych, UKNF wysłał zapytanie dotyczące wyżej wymienionych kosztów. Spowodowane to było niepełną informacją na ten temat w danych sprawozdawczych banków.

Oprócz pytań o dane liczbowe ankieta zawierała również część opisową, w której banki mogły przedstawić, jak w ich ocenie wprowadzenie nowych danin wpłynęło na strategię banku.

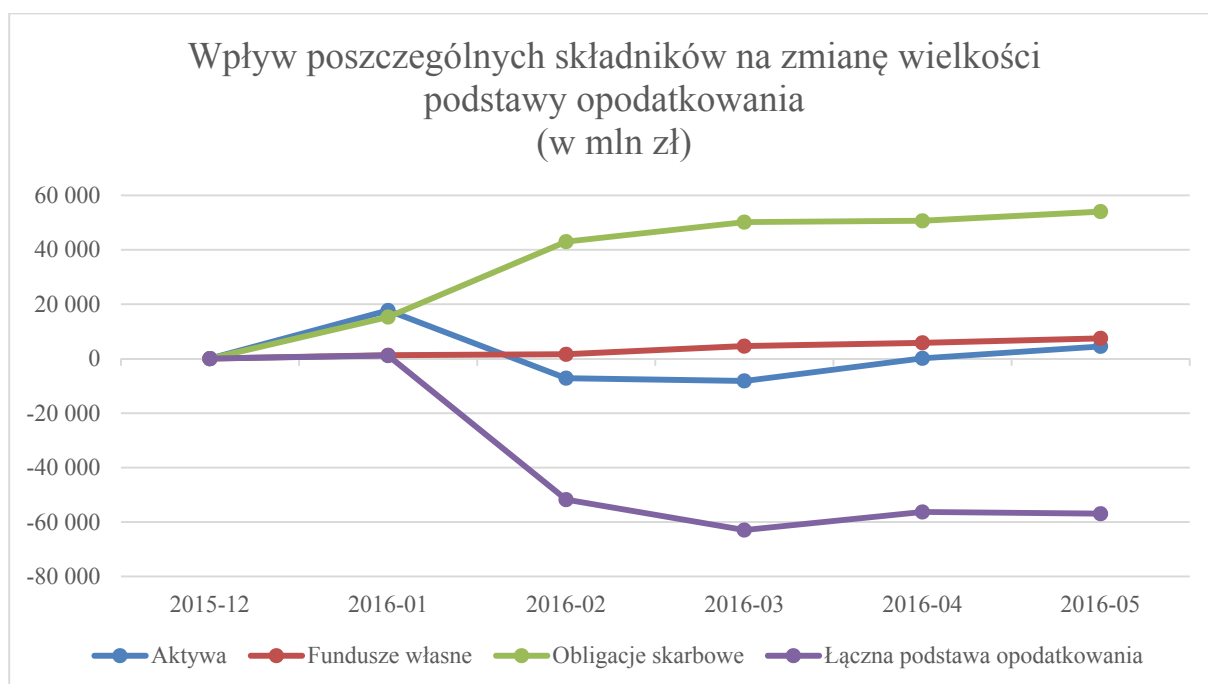

Przez pierwsze cztery miesiące obowiązywania Ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych banki komercyjne zapłaciły 1 173,1 mln zł podatku z tego tytułu. Miesięczne zmiany w wielkości tego podatku są nieznaczne. Zmiana wysokości zapłaconego podatku od kwietnia 2016 r. wynika z faktu wejścia jednego z banków w proces postępowania naprawczego co stanowi element zwalniający z tego podatku.

Dynamika składników determinujących wartość zapłaconego podatku była niska do końca 2015 r. Od stycznia 2016 r. zauważalny jest wzrost zainteresowania banków obligacjami Skarbu Państwa. Wartość obligacji w posiadaniu banków, które zobowiązane były do zapłacenia podatku, wzrosła z 163,4 mld zł na koniec grudnia 2015 r. do 217,5 mld zł na koniec maja 2016 r. (a więc o 54,0 mld zł, tj. 33,07%).

Nazwa pozycji	Zmiana w okresie 12.2015 r.- 05.2016 r.	
	w mln zł	w %
Aktywa	4 514,0	0,36%
Fundusze własne	7 467,5	5,88%
Obligacje skarbowe	54 044,5	33,07%
Łączna podstawa opodatkowania	-56 974,5	-6,43%

Wśród analizowanych banków, które przynajmniej raz zapłaciły podatek, w ciągu pierwszych pięciu miesięcy 2016 r. wzrost podstawy opodatkowania nastąpił w 4 bankach. Łącznie podstawa opodatkowania w okresie od grudnia do maja zmniejszyła się o 6,43%.

3. Dodatkowe obciążenia a strategie banków

W przekazanej bankom ankiecie, poza danymi liczbowymi, banki miały wykazać również, jak dodatkowe obciążenia wpłynęły na strategie banków.

Odpowiedzi w sprawie podatku bankowego były różne i zależały od profilu banku:

- Banki mniejsze oraz banki zrzeszające wskazywały, że podatek ich nie dotyczy lub wpływa na RZiS w stopniu marginalnym.
- Banki relatywnie duże, o wysokiej rentowności, wskazywały, że wprowadzenie niniejszej daniny nie wpłynęło na bieżącą sytuację banku. Podkreślały jednak, że podatek wpływa na zdolność do wypracowywania zysku w długim okresie, co będzie mieć wpływ na dynamikę akcji kredytowej.
- Banki na programach naprawczych oraz BGK wskazywały, że są ustawowo zwolnione z podatku. Wskazywano również potrzebę dostosowania modelu działania banków do podatku do czasu zakończenia programu naprawczego.
- Inne banki wskazywały, że wprowadzenie podatku poza wpływem na rentowność skutkowało zmianą zarządzania bilansem oraz spółkami zależnymi. Dokonano zmiany struktury rezerw płynnościowych (wzrost zainteresowania papierami skarbowymi),

ograniczenia transakcji międzybankowych oraz transakcji repo oraz reverse repo. Część banków planuje jeszcze bardziej obniżyć koszt depozytu, skoncentrować się produktach wysokomargowych oraz dokonać redukcji części oddziałów. Dodatkowo zwrócono uwagę na finansowanie banków będących spółkami zależnymi banków krajowych oraz ewentualne podwójne opodatkowanie zagranicznych oddziałów, jakie otworzyły banki krajowe.

4. Wynik banków komercyjnych po pierwszych 5 miesiącach 2016 r.

Wynik finansowy na koniec maja wyniósł 5,29 mld zł i był o 17,0% niższy niż na koniec maja 2015 r. (6,37 mld zł). Podkreślić przy tym należy, że w najważniejszej kategorii generującej zyski – wyniku odsetkowym – nastąpił w tym czasie wzrost o 8,0% (r/r) do 15,34 mld zł, podczas gdy wynik z tytułu opłat i prowizji nieznacznie spadł (-4,8%) do 5,15 mld zł.

Jak widać na poniższym wykresie, istotny wpływ na zmianę wyniku banków w stosunku do 2015 r. miały koszty działania oraz amortyzacja. O ile jednak wpływ amortyzacji (+4,1% do 1,19 mld zł), jak i kosztów pracowniczych (+5,5% do 6,60 mld zł) wydają się nieznaczące, to wzrost kosztów ogólnego zarządu (+23,0% do 6,56 mld zł) – w których ujmowany jest m.in. podatek bankowy – jest już istotny.

